

Αριθμ. Πρωτ.

509

Ἐν Χαλκίδι τῇ 18η Μαρτίου 2020

Ε Γ Κ Υ Κ Λ Ι Ο Ο 112
Ο ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΗΣ ΧΑΛΚΙΔΟΣ,
ΙΣΤΙΑΙΑΣ ΚΑΙ ΒΟΡΕΙΩΝ ΣΠΟΡΑΔΩΝ
ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΣ

Πρός

Τούς Πανοσιολογιωτάτους καί Αἰδεσιμολογιωτάτους Πρεσβυτέρους,
τούς Ιεροκήρυκας καί τούς Ἐφημερίους
τούς Εὐλαβεστάτους Διακόνους
καὶ τὶς Μοναστικὲς Ἀδελφότητες
καὶ τοὺς εὐλογημένους Χριστιανοὺς
τῆς καθ' ἡμᾶς Ιερᾶς Μητροπόλεως Χαλκίδος, Ιστιαίας καὶ Βορείων
Σποράδων.

Ἐδρας των

ΘΕΜΑ: «Ἐπιβολὴ τοῦ μέτρου τῆς προσωρινῆς ἀπαγόρευσης τῆς
τέλεσης κάθε εἴδους λειτουργιῶν καὶ ἵεροπραξιῶν στοὺς
θρησκευτικὸς χώρους λατρείας γιὰ τὸ χρονικὸ διάστημα ἀπὸ
16.3.2020 ἔως 30.3.2020».

Ἄγαπητά μου πνευματικὰ παιδιά,
Μὲ συνοχὴ καρδίας ἐπικοινωνῶ μαζί σας, μετὰ τὴν πρόσφατη Κοινὴ
Ὑπουργικὴ Απόφαση τῶν Υπουργῶν Παιδείας καὶ Θρησκευμάτων
καὶ Υγείας, ποὺ ἐκδόθηκε στὶς 16 Μαρτίου 2020 καὶ ἥδη
δημοσιεύθηκε τὴν ἴδια ἡμερομηνία στὴν Ἐφημερίδα τῆς

Κυβερνήσεως, μὲ θέμα: «Έπιβολὴ τοῦ μέτρου τῆς προσωρινῆς ἀπαγόρευσης τῆς τέλεσης κάθε εἰδούς λειτουργιῶν καὶ ἵεροπραξιῶν στοὺς θρησκευτικοὺς χώρους λατρείας γιὰ τὸ χρονικὸ διάστημα ἀπὸ 16.3.2020 ἕως 30.3.2020», ἐξ ἀφορμῆς τοῦ ζητήματος τοῦ νέου κορωνοϊοῦ (Covid-19) καὶ τῆς συμβολῆς ὅλων μας στήν πρόληψη ἐξαπλώσεως τῆς ἐπιδημικῆς αὐτῆς νόσου.

Τὸ Φύλλον τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως μᾶς διεβιβάσθη, διὰ τὰ καθ' ἡμᾶς, ὑπὸ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου, κι ἐμεῖς σᾶς κοινοποιοῦμε τὶς ἥδη γνωστὲς καὶ ἀπὸ τὰ Μέσα Γενικῆς Ἐνημερώσεως διατάξεις καὶ σᾶς παρακαλοῦμε καὶ σᾶς προτρέπουμε γιὰ τὴν ἐφαρμογή τους.

Ξέρω ὅτι τούτη ἡ ἀπαγόρευση εἶναι πρωτάκουστη καὶ ξένη μὲ τὶς παραδόσεις μας, ποὺ προβλέπουν ἐκτενεῖς καὶ θερμότερες ἐν Ἐκκλησίαις δεήσεις πρὸς τὸν Θεὸ καὶ λιτανεῖες ἰερὲς, γιὰ τὴν ἀντιμετώπιση λοιμῶν καὶ ἄλλων ἐπικινδύνων καταστάσεων, μὲ θαυμαστὰ μάλιστα κάθε φορά ἀποτελέσματα, ἀλλὰ σήμερα, παρά τὴν εὔλογη στενοχωρία καὶ τὸν πόνο μας, ἃς ἀκούσουμε, παρακαλῶ, τὴν δραματικὴ δήλωση τοῦ Πρωθυπουργοῦ, ὅτι ἔχουμε πόλεμο, ἄγνωστο πόλεμο, μὲ χειροπιαστὲς ἀποδείξεις τῆς φαγδαίας ἐξαπλώσεως τοῦ ιοῦ στὶς ἀνθρώπινες κοινωνίες καὶ πολλὰ θανατηφόρα κρούσματα. Άς βοηθήσουμε τὸ σύστημα ύγειας μας νὰ ἀντέξει, μὲ τὸ νὰ μείνουμε σπίτι μας, καὶ ἃς συντελέσουμε ὅλοι μας στὴν ἑνότητα αὐτοῦ τοῦ πολυβασανισμένου λαοῦ, ὑπακούοντας στὶς προσταγὲς τῆς Πολιτείας. Καθῆκον ἔχουμε νὰ προστατεύσουμε ἑαυτοὺς καὶ ἀλλήλους!

Καί, βέβαια, Θεὸς φυλάξοι, δὲν προστατευόμαστε ἀπὸ τὸν Θεό μας, μὲ τὸ νὰ μὴν ἐκκλησιαζόμαστε, αὐτὸ θὰ ἥταν βλάσφημο καὶ μόνο νὰ τὸ σκεφθοῦμε, ἀλλὰ ἀλληλοπροστατευόμαστε, καὶ κυρίως οἱ εὐπαθεῖς ὄμάδες, ἀπὸ τοὺς κινδύνους τῶν πολυανθρώπων συναθροίσεων.

Άς μὴν δώσουμε δὲ καὶ δικαίωμα σὲ ὅσους ἀπὸ διάφορους λόγους στέκονται ἀπέναντι στὴν Ἐκκλησία μας καὶ ἀπὸ τὴν πρώτη στιγμὴ τὴν ἀδίκησαν καὶ τὴν στοχοποίησαν!

Άς ἀφήσουμε τὸν ἑαυτό μας, ὅσοι πιστοί, στὰ χέρια τοῦ Θεοῦ μὲ ἐμπιστοσύνη. Ἐκεῖνος, ἐτάζει καρδίας καὶ νεφρούς, γνωρίζει μόνος

τὰ βάθη τῆς καρδίας καθενός μας, βλέπει τὰ κίνητρά μας, ἀκούει τοὺς στεναγμούς μας, δὲν τοῦ ξεφεύγουν τὰ δάκρυά μας, οὕτε ὁ παραμικρὸς σταλαγμὸς τοῦ ματιοῦ μας...

Δὲν ἀρνούμαστε τὴν πίστη μας, οὕτε μᾶς λείπει τὸ θάρρος τῆς ὄμολογίας, ἀλλὰ ἂς τήν ἐκδηλώσουμε μέσα ἀπό τίς παροῦσες συνθῆκες!

Θὰ προσευχηθοῦμε, πρέπει νὰ προσευχηθοῦμε, ἐκτενῶς, καὶ νὰ ἀγρυπνήσουμε στὸ «ταμεῖον» μας, αὐτὸ τὸ διάστημα, ὃ δὲ Πατὴρ ἡμῶν ὁ Οὐρανίος βλέπει καὶ ἐν τῷ κρυπτῷ καὶ ἀκούει ἐν τῷ κρυπτῷ! Καὶ ἂς κάνουμε ἐκκλησία τὸ σπίτι μας, συνηγμένοι ὅλοι σὰν οἰκογένεια καὶ προσευχόμενοι! Καὶ ὁ Κύριός μας, ποὺ ὑποσχέθηκε ὅτι ὅπου ὑπάρχουν δύο ἢ τρεῖς συνηγμένοι στὸ ἄγιο Ὄνομά Του ἐκεῖ θὰ εἶναι καὶ Ἐκεῖνος, ἐν μέσω αὐτῶν, θὰ τηρήσει τὴν ὑπόσχεσή Του. Τὴν δύναμη τῆς Θείας Λειτουργίας οὐδόλως παραβλέπουμε· τὴν γνωρίζουμε καὶ τὴν διδάσκουμε, ὅπως ἐπίσης δὲν μᾶς διαφεύγει ὅτι ἡ παρακολούθηση τῶν Ἱερῶν Ἀκολουθιῶν ἀπὸ τὴν τηλεόραση ἢ τὸ φαδιόφωνο, δὲν μπορεῖ νὰ ὑποκαταστήσει τὴν παρουσία μας στὸν Ιερὸ Ναό, ἀλλὰ ἀκόμη καὶ αὐτὴ ἡ παρακολούθηση, σὲ τέτοιους δύσκολους καιρούς, εἶναι κάτι περισσότερο ἀπὸ τὸ τίποτα, εἶναι μία παρηγοριά, εἶναι μία ἔνδειξη ἀγάπης καὶ ἐνδιαφέροντος γιὰ ὅσους γιὰ εὔλογες αἰτίες ἀπουσιάζουν ἀπὸ τὶς Ἱερὲς Συνάξεις! Καὶ αὐτὴ ἡ προσωρινή ἀποφυγὴ συναθροίσεων γιὰ νὰ μὴν ἐξαπλωθεῖ ὁ ἵὸς εἶναι μιά τέτοια εὔλογη αἰτία.

Ἄς θυμηθοῦμε, παιδιά μου, τούτη τὴν ὥρα, ποὺ ἡ ψυχὴ μας ἀλήθεια πονάει καὶ κλαίει (σκληρή ἡ πραγματικότητα· νά μήν λειτουργήσουμε, ἔστω κεκλεισμένων τῶν θυρῶν, τῆς Σταυροπροσκυνήσεως, τοῦ Εὐαγγελισμοῦ!!!) ἀς θυμηθοῦμε, λέγω, τὸν ὄμολογητὴ "Οσιό μας Ἰωάννη τὸν Ρώσσο, ὁ ὅποιος, σὲ ἀπαγορευτικὲς τελείως συνθῆκες, ἔκανε τὸν σταῦλο τῶν ζώων, ὅπου ἔμενε ὡς αἰχμάλωτος, μὲ τὴν διαρκῆ καὶ θερμὴ προσευχή Του, ἀληθινὴ Ἐκκλησία καὶ τόπον συναντήσεώς Του μὲ τὸν Χριστό, τὸν ὅποιο ζήτησε καὶ κοινώνησε, μέσα σ' αὐτὸν τὸν σταῦλο! Ο Ιερέας, μάλιστα, φοβούμενος μήπως οἱ ἀλλόπιστοι κακοποιήσουν τὴν Θεία Κοινωνία τὴν ἔκρυψε μέσα σὲ ἐνα μῆλο...

”Ισως εἶναι ἡ παροῦσα ὄντως πικρὴ δυσκολία μία εὐκαιρία γιὰ ὅλους μας γιὰ μεγαλύτερη μετάνοια ἢ καὶ εὐκαιρία νὰ ἐκτιμήσουμε περισσότερο τὰ δῶρα τοῦ Θεοῦ, ποὺ κάποτε τὰ ἀντιμετωπίζουμε μὲ ἔξοικείωση καὶ τυπικὴ συνήθεια ἢ καὶ μὲ ἐκκοσμικευμένη νοοτροπία καὶ συμπεριφορά. Καὶ νὰ εἶστε βέβαιοι ὅτι, ἐὰν ὁ Θεὸς δεῖ πῶς μᾶς λείπει καὶ δὲν μποροῦμε νὰ κάνουμε χωρὶς Αὐτόν, γρήγορα θὰ μᾶς ἀπαλλάξει ἀπὸ αὐτὴν τὴν δικαιολογημένη δυσφορία! Γι’ αὐτὸ σᾶς προτρέπω ὅλους σὲ θερμὴ προσευχή! Αὐτὴ εἶναι τὸ ὀξυγόνο τῆς ὑπάρξεώς μας! Μποροῦμε, ἄλλωστε, νὰ ἐπισκεφθοῦμε τὸ Ναό, νὰ ἀνάψουμε ἔνα κεράκι καὶ νὰ κάνουμε καὶ μία προσευχή, μὲ ἐλπίδα!

Ἄς μὴν ξεχάσουμε σὲ αὐτὲς τὶς ταπεινές μας δεήσεις νὰ εὐχηθοῦμε, μὲ ὅλη μας τὴν δύναμη, γιὰ τὴν θεραπεία τῶν ἀσθενῶν, τὴν προστασία καὶ ἐνίσχυση τῶν ἰατρῶν καὶ τῶν νοσηλευτῶν καὶ τῶν ἐργαζομένων στὰ Νοσοκομεῖα, οἱ ὅποιοι εἶναι ἀξιέπαινοι, ἀφοῦ μὲ κίνδυνο προσωπικὸ ὑπηρετοῦν τοὺς πάσχοντες, ἀλλὰ νὰ παρακαλέσουμε τὸν Θεό μας καὶ ὑπὲρ τῆς ἀναπαύσεως τῶν ἥδη κεκομημένων ἀδελφῶν μας! Μάλιστα, ἡ Ιερὰ Σύνοδος τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος μᾶς προτρέπει, κάθε βράδυ ἀπὸ τὶς 10:00 μέχρι τὶς 10:15, νὰ προσευχόμαστε ὅλοι μαζὶ στὰ σπίτια μας, ὑπὲρ τῆς καταπαύσεως τοῦ πειρασμοῦ καὶ τῆς νόσου καὶ ὑπὲρ τῆς ἐνισχύσεως τοῦ θυσιαστικοῦ ἔργου τῶν ἰατρῶν, τοῦ νοσηλευτικοῦ προσωπικοῦ καὶ τῶν ἐπιστημόνων – ἐρευνητῶν, τοὺς ὅποιους καὶ ἡ Ἱδια, ὅπως κι ἐμεῖς, εὐγνωμόνως εὐχαριστεῖ καὶ εὐλογεῖ.

Παιδιά μου ἀγαπητά,

Οἱ Ιερεῖς μου θὰ φροντίσουν νὰ σᾶς ἐνημερώνουν γιὰ τὶς λεπτομέρειες τῆς ἐφαρμογῆς αὐτῆς τῆς δυνατότητος προσελεύσεως στοὺς Ιεροὺς Ναούς, κατὰ τὶς ὑποδείξεις τῶν εἰδικῶν καὶ τὶς προβλέψεις τῆς Υπουργικῆς ἀποφάσεως.

Οἱ Μοναχοὶ καὶ οἱ Μοναχές μας, ποὺ δὲν ἐπιτρέπεται νὰ δέχονται συγγενεῖς, ἐπισκέπτες, προσκυνητὲς σὲ ὁργανωμένες ἢ ἀτομικὲς προσκυνηματικὲς ἐπισκέψεις καὶ φιλοξενία αὐτῶν, παρακαλοῦνται ὥστε, τὴν φιλοξενία τῆς ἀγάπης ποὺ ἐγκάρδια σὲ ὅλους μας διαχρονικά, ὀλοπρόθυμα καὶ ἀκατάπαυστα παρεῖχαν, νὰ τὴν ἀντικαταστήσουν, σὲ τοῦτον τὸν καιρὸ τοῦ πειρασμοῦ, μὲ ἐκτενεῖς ὑπὲρ τῆς οἰκουμένης ὅλης καὶ πάντων ἡμῶν δεήσεις! Θὰ τελοῦν, βέβαια, κανονικὰ τὶς ἡμερήσιες ἴερὲς ἀκολουθίες καὶ προσευχὲς ποὺ

όριζει τὸ μοναστηριακὸ τυπικὸ ἄνευ Ἱερέως, ὅμως, τὰ γυναικεῖα μοναστήρια. Ἐπίσης παρακαλοῦμε νὰ περιοριστοῦν οἱ ἔξοδοι ἐκ τῆς Μονῆς τῶν μοναχῶν καὶ τῶν μοναζουσῶν ἄνευ σοβαρῆς αἰτίας, διὰ νὰ μὴν μεταφέρουν ἀθελά τους τὸν ἵὸ στὰ ὑπόλοιπα μέλη ποὺ ἐγκαταβιοῦν ἐντός τῆς Μονῆς.

Ἡ Κοινὴ Υπουργικὴ Ἀπόφαση προβλέπει καὶ γιὰ τὴν τέλεση Νεκρωσίμων Ἀκολουθιῶν. Οἱ μὲν Κηδεῖες θὰ τελοῦνται ἐντός τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ ὑφ' ἐνὸς Ἱερέως (τοῦ Ἐφημερίου), μὲ συμμετοχὴ ἐνὸς Ἱεροψάλτου, μὲ παρουσία μόνον τῶν στενῶν συγγενῶν τοῦ ἀποβιώσαντος καὶ τῶν προσώπων, ποὺ εἶναι ἀπαραίτητα γιὰ τὴν ταφὴ καὶ πάλι μὲ τὴν τήρηση τῶν προβλεπομένων ἀναγκαίων μέτρων προστασίας, ἐνῶ τὰ Ἱερὰ Μνημόσυνα μετὰ κολύβου ἐπὶ τοῦ Τάφου μὲ τὴν παρουσία καὶ πάλι μόνο τῶν στενῶν συγγενῶν.

Ἐπειδὴ, ὡστόσο, ἐπιτρέπεται ἡ τέλεση Λειτουργίας, κεκλεισμένων τῶν θυρῶν, ἀποκλειστικὰ πρὸς σκοπὸ τῆς μεταδόσεώς της ἀπὸ τὴν τηλεόραση ἢ τὸ φωτιστικό, σᾶς πληροφοροῦμε πῶς μπορεῖτε, ἀπὸ τὸν Ραδιοφωνικὸ Σταθμὸ τῆς Ἱερᾶς μας Μητροπόλεως (97,7 fm), ἀλλὰ καὶ διαδικτυακὰ μέσω τῆς ίστοσελίδος τῆς Ι. Μητροπόλεως μας imchalkidos.gr) νὰ παρακολουθεῖτε τὰ τελούμενα ἀπὸ Ἱερούς μας Ναοὺς καὶ τὸ Ἱερὸ Προσκύνημα τοῦ Ὁσίου Ιωάννου τοῦ Ρώσσου, ποὺ ἔχουν τὴν δυνατότητα νὰ μεταδίδουν καὶ ἥδη μεταδίδουν μέχρι σήμερα τὶς Ἱερὲς Ἀκολουθίες καὶ Θεῖες Λειτουργίες!

Οἱ Ι. Ναοί θά παραμένουν ἀνοικτοί, κατά τίς πρωινές καὶ ἀπογευματινές ὥρες, καὶ θά ἐπιτρέπεται μόνο ἡ προσέλευση πιστῶν γιὰ ἀτομικὴ προσευχή, μέ βραχεῖα παραμονή στὸν χῶρο λατρείας, σύμφωνα μέ τά προβλεπόμενα.

Τὰ γραφεῖα τῆς Ιερᾶς Μητροπόλεως μας παραμένουν κλειστὰ ἔως νεοτέρας καὶ μόνο γιὰ ἐπείγουσες ὑποθέσεις θὰ δέχονται τό κοινό τίς καθημερινὲς 10:00 π.μ. μὲ 11:00 π.μ.

Ἀγαπητά μου παιδιά,

Ἄς ζητήσουμε μὲ θέρμη ψυχῆς καὶ μὲ μετάνοια, ἀπὸ τὸν φιλάνθρωπο Κύριό μας, ταπείνωση καὶ ὑπομονὴ καὶ ἅμεση καὶ

ταχινή βοήθεια καὶ ἀς Τὸν ἵκετεύσουμε νὰ μᾶς χαρίσει δῶρο
Πασχαλινό, νὰ Τὸν λατρεύσουμε ἐν Ἐκκλησίαις τὴν Αγία καὶ
Μεγάλη Ἐβδομάδα καὶ τὴν Ἀνάσταση! ΑΜΗΝ!

Μὲ πατρικὴ ἀγάπη καὶ στοργὴ

Ο ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΗΣ

† ὁ Χαλκίδος ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΣ

Υ.Γ. α) Οἱ Κληρικοί, τὰ Μοναστήρια, τὰ Προσκυνήματα κ.λ.π. ἐκκλησιαστικὰ πρόσωπα λαμβάνετε συνημμένο στὴν παροῦσα τὸ ΦΕΚ Β' 872/16.3.2020, μὲ τὴν παράκληση καὶ παραγγελία τῆς πιστῆς τηρήσεως τῶν ἐκεῖσε ἀναφερομένων.

β) Θά χαίρομαι νά πληροφοροῦμαι πώς οἱ προσερχόμενοι στόν Ι. Ναό πιστοί, ἀντλοῦν δύναμη καί μόνον ἀπό τὴν παρουσία καὶ θέα τῶν ιερέων μας εἰς αὐτόν, ἐφόσον βεβαίως καὶ οἱ ιερεῖς δέν ἀνήκουν σέ εὐπαθεῖς ὅμάδες. Όμοίως ὅσοι διακονοῦν στό Ναό, δέν πρέπει νά ἀνήκουν σέ εὐπαθεῖς ὅμάδες.